

ETS 165

KÕRGHARIDUSTUNNISTUSTE JA KÕRGHARIDUSELE JUURDEPÄÄSU VÕIMALDAVATE TUNNISTUSTE EUROOPA REGIOONIS TUNNUSTAMISE KONVENTSIOON*

Koostatud 11. aprillil 1997. a. Lissabonis

Käesoleva konventsiooniga ühinenud riigid, olles teadlikud, et õigus saada haridust on inimõigus ja et kõrgharidus, oluline teadmiste saamise ja edasiarendamise viis, on erakordne kultuuriline ja teaduslik rikkus nii üksikisikute kui ka ühiskonna jaoks; arvestades, et kõrgharidus peaks etendama olulist rolli rahu, üksteisemõistmise ja sallivuse edendamises ning vastastikuse usalduse loomises rahvaste ja rahvuste vahel; arvestades, et Euroopa haridussüsteemide mitmekesisus peegeldab selle regiooni kultuurilist, ühiskondlikku, poliitilist, filosoofilist ja majanduslikku mitmepalgelisust, erakordset rikkust, mida tuleb igati austada; soovides anda regiooni rahvastele võimaluse saada sellest mitmekesisusest kasu, lihtsustades selleks riigi elanike ning osalisriigi haridusasutuste õpilaste juurdepääsu teise osalisriigi haridusressurssidele, aidates neil esmajoones jätkata oma haridusteed või lõpetada see teise osalisriigi kõrgharidusasutuses; arvestades, et Euroopa regioonis läbitud õpingute ja omandatud akadeemiliste kraadide tunnustamine aitab oluliselt kaasa üliõpilaste ja õppejõudude liikumisele osalisriikides; omistades suurt tähtsust institutsiooni autonoomia põhimõttele ja olles teadlikud vajadusest seda põhimõtet toetada ning kaitsta; olles veendunud, et tunnistuste õiglane tunnustamine on õiguses saada haridust olulisim ning selle õiguse ellurakendamise eest kannab vastutust ühiskond; arvestades Euroopa Nõukogu ja UNESCO konventsioone, mis hõlmavad kõrgkooliõpingute, -diplomite ja akadeemiliste kraadide tunnustamist Euroopas: Euroopa konventsioon diplomite võrdsuse kohta, mis võimaldab astuda ülikooli (1953, ETS 15), ja selle konventsiooni protokoll (1964, ETS 49); ülikooli õppetsükli võrdsuse Euroopa konventsioon (1956, ETS 21); kõrgkooliõpingute, -diplomite ja akadeemiliste kraadide tunnustamise Euroopa konventsioon (1959, ETS 32); Euroopa regiooni riikide kõrgkooliõpingute, -diplomite ja akadeemiliste kraadide tunnustamise konventsioon (1979); kõrgkoolide õppetsükli võrdsuse Euroopa konventsioon (1990, ETS138); arvestades samuti Vahemere-äärsete Araabia ja Euroopa riikide kõrgkooliõpingute, -diplomite ja akadeemiliste kraadide tunnustamise konventsiooni (1976), mis on vastu võetud UNESCO raames ja mis osaliselt hõlmab kõrgkooliõpingute, -diplomite ja akadeemiliste kraadide tunnustamist Euroopas; pidades meeles, et käesolevat konventsiooni tuleb käsitleda arvestades UNESCO konventsioone ja rahvusvahelisi soovitusi maailma erinevate regioonide kohta ning vajadust parandada infovahetust nende regioonide vahel; teadlikud pärast nende konventsioonide vastuvõtmist Euroopa regioonis kõrghariduse alal aset leidnud muudatustest, mis on riiklike kõrgharidussüsteeme märkimisväärselt mitmekesistanud, ja vajadusest kohandada õigusnorme ja -praktikat, et neid muudatusi kajastada; teadlikud vajadusest leida ühiseid lahendusi praktilistele tunnustamisprobleemidele Euroopa regioonis; teadlikud vajadusest parandada olemasolevat tunnustamispraktikat ning muuta see transparentsemaks ja vastavaks olukorrale Euroopa regiooni kõrghariduses; uskudes, et Euroopa Nõukogu ja UNESCO ühise egiidi all välja töötatud ja vastu võetud konventsioon loob raamistiku tunnustamispraktika edasiarenemiseks Euroopa regioonis; olles teadlikud vajadusest luua püsivad rakendusmehhanismid, et viia ellu käesoleva konventsiooni põhimõtteid ja sätteid, on kokku leppinud järgnevas:

I osa. MÕISTED

Artikkel I

Käesolevas konventsioonis on mõistetel järgmine tähendus:

Juurdepääs (kõrgharidusele)

Asjakohase ettevalmistusega kandidaatide õigus taotleda

kõrgharidust ja olla tunnistatud kõrghariduse taotlejaks.

Vastuvõtmine (kõrgharidusasutustesse ja -programmidesse)
Tegevus või süsteem, mis võimaldab asjakohase ettevalmistusega taotlejal jätkata kõrghariduse omandamist teatavas institutsioonis ja/või programmis.

(Institutsioonide või programmide) hindamine
Menetlus kõrgharidusasutuse või -programmi pakutava hariduse kvaliteedi kindlakstegemiseks.

(Tunnistuste) hindamine.
Pädeva üksuse hinnang üksikisiku välismaisele tunnistusele.

Pädev tunnustamisasutus
Üksus, keda on ametlikult volitatud otsustama välismaiste tunnistuste tunnustamise üle.
Tunnustamisasutuse otsused on siduvad.

Kõrgharidus
Keskkoolijärgsel tasemel kursused või nende sarjad, väljaõpe või teadusalane ettevalmistus, mille osalisriigi asjaomased asutused on tunnistanud selle riigi kõrgharidussüsteemi osaks.

Kõrgharidusasutus
Asutus, mis annab kõrghariduse ja mille osalisriigi pädev asutus on tunnistanud selle riigi kõrgharidussüsteemi osaks.

Kõrgharidusprogramm
Kursus, mille osalisriigi pädev asutus on tunnistanud selle riigi kõrgharidussüsteemi osaks ja mille lõpetamise korral antakse üliõpilasele kõrgharidustunnistus.

Õppetsüklid
Kõrgharidusprogrammi hinnatud ja dokumenteeritud osa, mille käigus omandatakse olulisi teadmisi ja oskusi.

Tunnistus
A. Kõrgharidustunnistus
Pädeva asutuse antud kraad või diplom või muu tunnistus, mis tõendab kõrgharidusprogrammi edukat lõpetamist.

B. Kõrgharidusele juurdepääsu võimaldav tunnistus
Pädeva asutuse antud diplom või tunnistus, mis tõendab haridusprogrammi edukat lõpetamist ja annab selle omanikule õiguse taotleda kõrgkooli vastuvõtmist.

Tunnustamine
Välismaisele tunnistusele pädeva asutuse poolt antav ametlik tunnustus, mis võimaldab juurdepääsu haridusele ja/või kutsetööle.

Nõue
A. Üldised nõuded
Nõuded, mis igal juhul peavad olema täidetud juurdepääsuks kõrgharidusele või selle teatavale tasemele või teatava taseme kõrgharidustunnistuse andmiseks.

B. Erinõuded
Nõuded, mis tuleb täita lisaks üldistele nõuetele, et saada juurdepääs teatavale kõrgharidusprogrammile või saada kõrgharidustunnistus teataval alal.

II osa. ASUTUSE PÄDEVUS

Artikkel II. 1

1. Kui tunnustamise üle otsustab riigi keskvoim, jõustub käesolev konventsioon osalisriigi suhtes viivitamata ning osalisriik peab võtma vajalikud meetmed, et tagada selle rakendamine tema territooriumil.

Kui tunnustamise üle otsustavad osalisriigid, annab riik alla kirjutades või ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemisdokumenti deponeerides või edaspidi depositaarile lühikokkuvõtte tema põhiseaduslikust korrast või struktuurist. Sellisel juhul peavad osalisriikide pädevad asutused võtma meetmeid, et tagada käesoleva konventsiooni rakendamine osalisriigi territooriumil.

2. Kui tunnustamise üle otsustavad kõrgharidusasutused või muud üksused, edastab pool vastavalt oma põhiseaduslikule korrale või struktuurile nendele asutustele või üksustele käesoleva konventsiooni teksti ja astub samme selle rakendamiseks.

3. Konventsiooni järgnevatest artiklitest tulenevad kohustused jagunevad käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 sätestatu kohaselt.

Artikkel II. 2

Alla kirjutades või ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemisdokumenti deponeerides või edaspidi, informeerib riik, Püha Tool või Euroopa Ühendus käesoleva konventsiooni depositaari asutustest, kes on pädevad tegema erineva tasemega otsuseid.

Artikkel II. 3

Käesolev konventsioon ei takista osalisriigis väljaantud tunnistuste tunnustamisel kohaldada osalisriigi sõlmitud muudest lepingutest tulenevaid soodsamaid tunnustamissätteid.

III osa. TUNNISTUSTE HINDAMISE PEAMISED PÕHIMÕTTED

Artikkel III. 1

1. Osalisriigis väljaantud tunnistuste omanikul on asjaomasele organile taotluse esitamise korral küllaldane juurdepääs tunnistuse hindamisele.

2. Taotlejale ei esitata erisuguseid nõudeid tema soo, rassi, nahavärvi, puude, keele, usu, poliitilise või muu veendumuse, rahvusliku, etnilise või sotsiaalse kuuluvuse, rahvusvähemusse kuulumise, päritolu, varandusliku või muu staatuse ega muu tunnustamisega mitte seotud asjaolu tõttu. Selle õiguse tagamiseks kohustub pool võtma asjakohaseid meetmeid, et tunnistust hinnataks ainuüksi omandatud teadmiste ja oskuste põhjal.

Artikkel III. 2

Osalisriik tagab, et tunnistuste hindamise ning tunnustamise menetlus ja kriteeriumid on transparentsed, omavahel seostatud ja usaldusväärsed.

Artikkel III. 3

1. Tunnustamisotsused langetatakse asjakohase informatsiooni alusel tunnistuse kohta, mille tunnustamist taotletakse.

2. Küllaldase informatsiooni esitamise eest vastutab eelkõige tunnistuse taotleja. Ta peab sellise informatsiooni esitama heas usus.

3. Kuigi informatsiooni esitamise eest vastutab taotleja, on tunnistuse väljaandnud asutus kohustatud palve korral ja põhjendatud ulatuses jagama asjakohast informatsiooni tunnistuse omanikule, asutusele või selle riigi pädevatele ametivõimudele, kelle tunnistust taotletakse.

4. Pooled annavad oma haridusasutusele juhised põhjendatud informatsioonipalvetele vastamiseks ja vajaduse korral aitavad sellele kaasa, et võimaldada hinnata nimetatud asutuste väljastatud tunnistusi.

5. Kui tunnustustaotlus ei vasta nõuetele, lasub selle tõendamise kohustus hindaval organil.

Artikkel III. 4

Lihtsustamaks tunnistuste tunnustamist tagab osalisriik, et informatsioon tema haridussüsteemi kohta on küllaldane ja transparentne.

Artikkel III. 5

Pädev tunnustamisasutus otsustab tunnustamise üle eelnevalt määratletud ajavahemiku jooksul. Tähtaega hakatakse arvestama kogu vajaliku informatsiooni laekumisest tunnustamisasutusele. Tunnustamata jätmise korral teatatakse keeldumise põhjused ja taotleja väljavaated saada tunnistus edaspidi. Kui tunnustamisest on keeldutud või otsust pole langetatud, võib taotleja eelnevalt kokkulepitud aja jooksul edasi kaevata.

IV osa. KÕRGHARIDUSELE JUURDEPÄÄSU VÕIMALDAVATE TUNNISTUSTE TUNNUSTAMINE

Artikkel IV. 1

Osalisriik tunnustab tema kõrgharidusprogrammidega liitumiseks teise osalisriigi väljastatud tunnistusi, mis vastavad viimase kehtestatud üldistele juurdepääsunõuetele. Osalisriik ei tunnusta teise osalisriigi tunnistusi juhul, kui tema nõuded kõrgharidusele juurdepääsu suhtes erinevad tunnistuse väljaandnud osalisriigi asjakohastest nõuetest olulisel määral.

Artikkel IV. 2

Alternatiivina võib osalisriik tunnistuse omaniku taotluse korral võimaldada hinnata teises osalisriigis väljastatud tunnistust. Sel juhul rakendatakse artikli IV.1 sätteid, tehes vajalikke muudatusi.

Artikkel IV. 3

Kui tunnistus võimaldab osalisriigis, kus see on väljastatud, juurdepääsu ainult teatavat liiki kõrgharidusasutusele või -programmile, tagab teine osalisriik tunnistuse omanikule juurdepääsu tema haridusasutuste samaväärsetele programmidele. Juurdepääsu ei tagata juhul, kui tunnustava osalisriigi juurdepääsunõuded erinevad oluliselt tunnistuse väljastanud osalisriigi nõuetest.

Artikkel IV. 4

Kui juurdepääsuks teatavale kõrgharidusprogrammile tuleb lisaks üldistele nõuetele täita erinõuded, võivad osalisriigi pädevad asutused kehtestada teises osalisriigis väljastatud tunnistuse omanikule lisanõudeid või hinnata nimetatud isikute vastavust kehtestatud nõuetele.

Artikkel IV. 5

Kui osalisriigis saadud koolilõputunnistused võimaldavad kõrgharidusele juurdepääsu ainult koos tunnistust täiendavate eksamitega, võib teine osalisriik seada juurdepääsutingimuseks selle nõude täitmise tunnistuse väljastanud riigis või pakkuda alternatiivina võimaluse sooritada eksameid tema haridusasutuse juures. Riik, Püha Tool või Euroopa Ühendus võib alla kirjutades või oma ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemisdokumenti deponeerides või edaspidi teatada depositaarile oma kavatsusest rakendada käesolevas artiklis sätestatud, täpsustades, kelle suhtes ta kavatses käesoleva artikli sätteid kohaldada ning kohaldamise põhjused.

Artikkel IV. 6

Artiklites IV.1, IV.2, IV.3, IV.4 ja IV.5 sätestatu ei välista, et teatavale kõrgkoolile või selle mõnele programmile juurdepääs on piiratud. Valikulise vastuvõtu korral tuleb vastuvõtumenetluse käigus tagada, et välismaiseid tunnistusi hinnataks vastavalt III osas kirjeldatud õiglus- ja võrdvääruspõhimõtetele.

Artikkel IV. 7

Artiklites IV.1, IV.2, IV.3, IV.4 ja IV.5 sätestatu ei takista kõrgkoolil seada vastuvõtutingimuseks õppekeele või -keelte või muu keele oskuse.

Artikkel IV. 8

Kui osalisriik võimaldab kõrgharidusele juurdepääsu alternatiivharidustunnistuse alusel, hindab ta teises osalisriigis väljastatud sarnased tunnistused samaväärseks tema territooriumil omandatutega.

Artikkel IV. 9

Osalisriik võib tema territooriumil tegutsevate välisharidusasutuste tunnistuste kõrgharidusprogrammidele juurdepääsu võimaldavaks tunnistades võtta aluseks siseriikliku õiguse või selliste asutuste päritoluriigiga sõlmitud lepingud.

V osa. ÕPPETSÜKLITE TUNNUSTAMINE

Artikkel V. 1

Osalisriik tunnustab teises osalisriigis kõrgharidusprogrammi raames lõpetatud õppetsükli. Tunnustav osalisriik arvestab seda tsükli oma kõrgharidusprogrammi osana juhul, kui teises osalisriigis lõpetatud õppetsükkel tema omast olulisel määral ei erine.

Artikkel V. 2

Alternatiivina võib osalisriik teises osalisriigis kõrgharidusprogrammi raames õppetsükli lõpetanu taotlusel seda tsükli hinnata. Sel juhul rakendatakse artikli V.1 sätteid, tehes vajalikke muudatusi.

Artikkel V. 3

Osalisriik lihtsustab õppetsükli tunnustamist juhul, kui:

- a) kõrgharidusasutuse või asjaomase õppetsükli eest vastutava pädeva asutuse ja kõrgharidusasutuse või tunnustamise eest vastutava pädeva asutuse vahel on sõlmitud eelnev kokkulepe; ja
- b) kõrgharidusasutus, kus õppetsükkel lõpetati, on väljastanud tunnistuse või väljavõtte nimetatud õppetsükli edukat lõpetamist tõestavast dokumendist.

VI osa. KÕRGHARIDUSTUNNISTUSTE TUNNUSTAMINE

Artikkel VI. 1

Lähtudes kõrgharidustunnistusega tõendatud teadmistest ja oskustest, tunnustab osalisriik teises osalisriigis väljastatud tunnistusi. Tunnustust ei anta juhul, kui tunnistus, mille tunnustamist taotletakse, erineb tunnustava osalisriigi asjaomasest tunnistusest olulisel määral.

Artikkel VI. 2

Alternatiivina võib tunnistuse omaniku taotluse korral hinnata teises osalisriigis väljastatud kõrgharidustunnistust. Sel juhul rakendatakse artikli VI.1 sätteid, tehes vajalikke muudatusi.

Artikkel VI. 3

Osalisriigis väljastatud kõrgharidustunnistuse tunnustamisel teises osalisriigis on vähemalt üks järgnevatest tagajärgedest:

- a) juurdepääs edasistele kõrgharidusõpingutele, sealhulgas asjaomastele eksamitele ja/või doktorantuurile samasugustel tingimustel, nagu esitatakse tunnustava osalisriigi tunnistuse omanikule;
- b) akadeemilise tiitli kasutamine vastavalt tunnustava osalisriigi õigusaktidele või jurisdiktsioonile.

Peale selle võib tunnustamine hõlbustada juurdepääsu tööturule vastavalt tunnustava riigi õigusaktidele või jurisdiktsioonile.

Artikkel VI. 4

Osalisriik võib teises osalisriigis väljastatud kõrgharidustunnistust hinnata järgmisel eesmärgil:

- a) kutsenõustamine;
- b) haridusasutuse nõustamine vastuvõtutingimustes;
- c) muu pädeva tunnustamisasutuse nõustamine.

Artikkel VI. 5

Osalisriik võib tema territooriumil tegutsevate välisrühade tunnistusi tunnustades võtta aluseks siseriikliku õiguse või selliste asutuste päritoluriigiga sõlmitud lepingud.

VII osa. PAGULASTE, ÜMBERASUNUTE JA PAGULASTEGA SARNASES OLUKORRAS OLEVATE ISIKUTE TUNNISTUSTE TUNNUSTAMINE

Artikkel VII. 1

Osalisriik astub kooskõlas tema haridussüsteemi ja õigusaktidega samme, et töötada välja menetlused, mis võimaldaks hinnata pagulaste, ümberasunute ja pagulastega sarnases olukorras olevate isikute vastavust kõrgharidusprogrammidele juurdepääsu või kutsetöönõuetele, isegi juhul, kui teises osalisriigis saadud tunnistust ei saa dokumentaalselt tõestada.

VIII osa. INFORMATSIOON KÕRGHARIDUSASUTUSTE JA PROGRAMMIDE HINDAMISE KOHTA

Artikkel VIII. 1

Osalisriik annab küllaldast informatsiooni tema haridussüsteemi kuuluva asutuse ja selle elluviidavate programmide kohta, et teise osalisriigi pädev asutus saaks teha kindlaks, kas nimetatud haridusasutuse välja antud tunnistust on võimalik tunnustada.

Selline informatsioon sisaldab:

- a) juhul, kui osalisriik on loonud kõrgharidusasutuste ja -programmide ametliku hindamise süsteemi: hindamismeetodeid ja -tulemusi täpsustatuna kõrgharidustunnistusi andvate kõrgharidusasutuste liikide ja programmide kaupa;
- b) juhul, kui osalisriik ei ole loonud kõrgharidusasutuste ja -programmide ametliku hindamise süsteemi: teavet kõrgharidussüsteemi kuuluva kõrgharidusasutuse või -programmi tunnistuse tunnustamise kohta.

Artikkel VIII. 2

Osalisriik koostab, säilitab ja valmistab ette:

- a) ülevaate tema kõrgharidussüsteemi kuuluvatest eri liiki kõrgharidusasutustest, koos iga liigi iseloomustusega;
- b) nimekirja tunnustatud (avalik- ja eraõiguslikest) asutustest, mis kuuluvad tema kõrgharidussüsteemi, märkides ära nende volitused anda välja eri liiki tunnistusi ja kehtestada juurdepääsunõudeid;
- c) kõrgharidusprogrammide kirjelduse;
- d) nimekirja väljaspool tema territooriumi asuvatest haridusasutustest, mida osalisriik käsitleb tema haridussüsteemi kuuluvatena.

IX osa. INFORMATSIOON TUNNUSTAMISE KOHTA

Artikkel IX. 1

Et lihtsustada kõrgharidustunnistuste tunnustamist, kohustub osalisriik looma transparentse süsteemi laekunud tunnistuste täielikuks kirjeldamiseks.

Artikkel IX. 2

1. Tunnistades vajadust asjakohase ja täpse informatsiooni järele, asutab osalisriik riikliku infokeskuse või toetab selle tegevust ning teatab depositaarile keskuse asutamisest või sellega seotud muudatustest.
2. Osalisriigi riiklik infokeskus:
 - a) lihtsustab juurdepääsu usaldusväärsele ja täpsele informatsioonile tema asukohariigi kõrgharidussüsteemi ja -tunnistuste kohta;
 - b) lihtsustab juurdepääsu informatsioonile teise osalisriigi kõrgharidussüsteemide ja -tunnistuste kohta;
 - c) annab nõu või informatsiooni tunnustamise ja tunnistuste hindamise kohta kooskõlas siseriikliku õigusega.
3. Riikliku infokeskuse käsutuses peavad olema tema ülesannete täitmiseks vajalikud vahendid.

Artikkel IX. 3

Osalisriigid soodustavad riiklike infokeskuste kaudu või muul viisil "UNESCO/Euroopa Nõukogu diplomite lisa" või muu asjakohase dokumendi ellurakendamist osalisriikide kõrgharidusasutustes.

X osa. RAKENDUSMEHHAANISMID

Artikkel X. 1

Konventsiooni rakendamist kontrollivad, edendavad ja lihtsustavad järgmised organid:

- a) kõrgharidustunnistuste Euroopa regioonis tunnustamise konventsiooni komitee;
- b) Euroopa Riiklike Infokeskuste Võrk, mis tegeleb üliõpilaste ja õppejõudude liikumise küsimustega (ENIC Network, edaspidi ENIC) ning mis on asutatud Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee 9. juuni 1994 otsusega ja UNESCO Euroopa komitee 18. juuni 1994 otsusega.

Artikkel X. 2

1. Käesolevaga on asutatud Euroopa regioonis kõrgharidustunnistuste tunnustamise komitee (edaspidi "komitee"). Osalisriigil on komitees üks esindaja.
2. Artiklis X.2 ei tähenda mõiste "osalisriik" Euroopa Ühendust.
3. Artikli XI.1 lõikes 1 nimetatud riigid ja Püha Tool, kui nad ei ole käesoleva konventsiooniga ühinenud, Euroopa Ühendus ja ENICi esimees osalevad komitee koosolekul vaatlajatena. Valitsusesindajaid ja tunnustamisega seotud valitsusväliseid organisatsioone võib kutsuda komitee koosolekutele vaatlajana.
4. UNESCO Euroopa regiooni kuuluvate riikide kõrgkooliõpingute ja -diplomite ning akadeemiliste kraadide tunnustamise konventsiooni rakendamise regionaalkomitee esimees kutsutakse samuti osalema komitee koosolekul vaatlajana.
5. Komitee aitab kaasa käesoleva konventsiooni rakendamisele ja valvab selle täitmise järele. Ta võtab häälteenamusega vastu soovitusi, avaldusi, protokolle ja tegutsemisjuhiseid, et aidata osalisriikide pädevatel asutustel konventsiooni rakendada ja kõrgharidustunnistuste tunnustamise taotlusi menetleda. Kuigi komitee vastuvõetud dokumendid ei ole osalisriikide jaoks siduvad, juhivad osalisriigid neile oma pädevate asutuste tähelepanu ja aitavad neid dokumente ellu rakendada. Enne otsuse tegemist kooskõlastab komitee otsuse ENICiga.
6. Komitee esitab aruanded Euroopa Nõukogu ja UNESCO asjaomastele organitele.
7. Komitee peab ühendust UNESCO regionaalkomiteedega, et rakendada UNESCO egiidi all vastu võetud kõrgkooliõpinguid, -diplomeid ja akadeemilisi kraade käsitlevaid konventsioone.
8. Osalisriikide enamus moodustab kvoorumi.
9. Komitee võtab vastu oma protseduurireeglid. Komitee korraline koosolek peetakse vähemalt kord kolme aasta jooksul. Komitee tuleb esimest korda kokku käesoleva konventsiooni jõustumisest ühe aasta jooksul.
10. Komitee sekretariaati juhivad Euroopa Nõukogu peasekretär ja UNESCO peadirektor ühiselt.

Artikkel X. 3

1. Osalisriik nimetab ENICi liikmeks riikliku infokeskuse, mis on asutatud või tegutseb artikli IX.2 kohaselt. Juhul kui artikli IX.2 järgi on asutatud või tegutseb mitu infokeskust, saavad kõik ENICi liikmeteks, kuid neil on kokku vaid üks hää.
2. ENIC, tema piiratud koosseisus, toetab ja abistab pädevaid asutusi ja aitab neil konventsiooni ellu rakendada. ENIC koguneb kord aastas plenaaristungile. ENICi juhatus ja esimees valitakse protseduurireeglite järgi.
3. ENICi sekretariaati juhivad Euroopa Nõukogu peasekretär ja UNESCO peadirektor ühiselt.
4. ENICi kaudu teevad osalisriigid koostööd teiste osalisriikide riiklike infokeskustega, esmajoones aidates neil koguda informatsiooni, mida riiklikud infokeskused kasutavad kõrgharidusõpingute ja -diplomite ning akadeemiliste kraadide tunnustamisega ning üliõpilaste ja õppejõudude liikumisega seotud tegevuses.

XI osa. LÕPPSÄTTED

Artikkel XI. 1

1. Käesolev konventsioon avatakse allakirjutamiseks:
 - a) Euroopa Nõukogu liikmesriikidele;
 - b) UNESCO Euroopa regiooni liikmesriikidele;
 - c) Euroopa Nõukogu Euroopa kultuurikonventsiooni ja/või UNESCO Euroopa regiooni riikide kõrgkooliõpingute ja -diplomite ning akadeemiliste kraadide tunnustamise konventsioonile alla kirjutanud või sellega ühinenud muudele riikidele, kes olid kutsutud osalema diplomaatilisele konverentsile, kus käesolev konventsioon vastu võeti.
2. Need riigid ja Püha Tool võivad:
 - a) kirjutada konventsioonile alla ilma ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamisreservatsioonita; või
 - b) konventsioonile alla kirjutades teha ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamisreservatsiooni, ning seejärel konventsiooni ratifitseerida, vastu võtta või kinnitada; või
 - c) konventsiooniga ühineda.
3. Konventsioonile kirjutatakse alla depositaari juures. Ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemisdokumendid deponeeritakse depositaari juurde.

Artikkel XI. 2

Käesolev konventsioon jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb ühe kuu möödumisele viie riigi, sealhulgas vähemalt kolme Euroopa Nõukogu liikmesriigi ja/või UNESCO Euroopa regioonist pärineva liikmesriigi, avaldatud nõusolekust siduda end konventsiooniga. Muude riikide suhtes jõustub konventsioon selle kuu esimesel päeval, mis järgneb ühe kuu möödumisele nõusolekust siduda end konventsiooniga.

Artikkel XI. 3

1. Pärast käesoleva konventsiooni jõustumist võib riik, kes ei kuulu artiklis XI.1 nimetatute hulka, taotleda konventsiooniga ühinemist. Selline taotlus saadetakse depositaarile, kes edastab selle osalisriikidele vähemalt kolm kuud enne kõrgharidustunnistuste Euroopa regioonis tunnustamise komitee koosolekut. Depositaar informeerib samuti Euroopa Nõukogu Ministrite Komiteed ja UNESCO täidesaatvat kogu.
2. Otsus kutsuda asjaomase taotluse esitanud riik konventsiooniga ühinema võetakse vastu osalisriikide kahekolmandikulise häälteenamusega.
3. Pärast käesoleva konventsiooni jõustumist võib sellega ühineda Euroopa Ühendus, kui tema liikmed seda taotlevad. Taotlus saadetakse depositaarile. Sellisel juhul ei rakendata artikli XI.3 lõiget 2.
4. Ühineva riigi suhtes jõustub konventsioon selle kuu esimesel päeval, mis järgneb ühe kuu möödumisele allakirjutamisest või ühinemisdokumendi deponeerimisest depositaari juures.

Artikkel XI. 4

1. Käesoleva konventsiooni osalisriigid, kes on ühinenud vähemalt ühe alljärgneva konventsiooniga:
Euroopa konventsioon diplomite võrdsuse kohta, mis võimaldab astuda ülikooli (1953, ETS 15), ja selle protokoll (1964, ETS 49);
Ülikooli õppetsüklite võrdsuse Euroopa konventsioon (1956, ETS 21);
Ülikoolitunnistuste akadeemilise tunnustamise Euroopa konventsioon (1959, ETS 32);
Vahemere-äärsete Araabia ja Euroopa riikide kõrgkooliõpingute ja -diplomite ning akadeemiliste kraadide tunnustamise konventsioon (1976);
Euroopa regiooni riikide kõrgkooliõpingute ja -diplomite ning akadeemiliste kraadide tunnustamise konventsioon (1979);
Ülikooli õppetsüklite üldise võrdsuse Euroopa konventsioon (1990, ETS 138);
a) rakendavad omavahelistes suhetes käesolevat konventsiooni;
b) jätkavad eespool nimetatud konventsioonide rakendamist suhetes riikidega, kes on ühinenud nende konventsioonidega, kuid ei ole ühinenud käesolevaga.
2. Käesoleva konventsiooni osalisriigid ei ühine lõikes 1 nimetatud konventsioonidega, välja arvatud Vahemere-äärsete Araabia ja Euroopa riikide kõrgkooliõpingute ja -diplomite ning akadeemiliste kraadide tunnustamise konventsioon.

Artikkel XI. 5

1. Riik võib alla kirjutades või ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemisdokumendi deponeerides täpsustada territooriumi või territooriumid, mille suhtes käesolev konventsioon kehtima hakkab.
2. Edaspidi võib riik depositaarile saadetava deklaratsiooniga jõustada konventsiooni ka muul territooriumil. Selle territooriumi suhtes jõustub konventsioon selle kuu esimesel päeval, mis järgneb ühe kuu möödumisele teate laekumisest depositaarile.
3. Kahe eelneva lõike järgi tehtud deklaratsiooniga võib nendes nimetatud mis tahes territooriumi suhtes depositaarile saadetava teatega tagasi võtta. Tagasivõtmine jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb ühe kuu möödumisele teate laekumisest depositaarile.

Artikkel XI. 6

1. Osalisriik võib käesoleva konventsiooni depositaarile saadetava teatisega igal ajal denonsseerida.
2. Denonsseerimine jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kaheteistkümne kuu möödumisele teate laekumisest depositaarile. Denonsseerimine ei muuda kehtetuks käesoleva konventsiooni kohaselt vastuvõetud tunnustamisotsuseid.
3. Kui riik ei täida käesoleva konventsiooni põhisätteid, otsustatakse vastavalt rahvusvahelisele õigusele, kas konventsiooni täitmine tema suhtes lõpetatakse või peatatakse.

Artikkel XI. 7

1. Riik, Püha Tool või Euroopa Ühendus võib alla kirjutades või ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemisdokumendi deponeerides deklareerida, et säilitab õiguse jätta vähemalt üks järgmistest artiklitest kas osaliselt või täielikult rakendamata:

artikkel IV.8

artikkel V.3

artikkel VI.3

artikkel VIII.2

artikkel IX.3

Muid reservatsioone teha ei saa.

2. Osalisriik, kes vastavalt eelmisele lõikele on teinud reservatsiooni, võib selle depositaarile saadetava teatega kas täielikult või osaliselt tagasi võtta. Tagasivõtmine jõustub teate laekumisest depositaarile.

3. Osalisriik, kes on käesoleva konventsiooni suhtes teinud reservatsiooni, ei saa nõuda selle sätte rakendamist teiselt osalisriigilt; kui reservatsioon on osaline või tingimuslik, võib osalisriik nõuda selle sätte rakendamist niivõrd, kuivõrd ta seda ise kohaldab.

Artikkel XI. 8

1. Kõrgharidustunnistuste Euroopa regioonis tunnustamise konventsiooni komitee võib osalisriikide kahekolmandikulise häälteenamusega võtta vastu käesoleva konventsiooni parandusi. Vastuvõetud parandus kantakse konventsiooni protokollis. Protokollis täpsustatakse paranduse jõustumine, milleks on vaja asjaomase osalisriigi nõusolekut.

2. Käesoleva konventsiooni III osasse ei saa lõikes 1 toodud menetluse kohaselt teha ühtegi parandust.

3. Kõik parandusettepanekud saadetakse depositaarile, kesedastab need osalisriikidele vähemalt kolm kuud enne komitee koosolekut. Depositaar informeerib samuti Euroopa Nõukogu Ministrite Komiteed ja UNESCO täidesaatvat kogu.

Artikkel XI. 9

1. Käesoleva konventsiooni depositaarid on Euroopa Nõukogu peasekretär ja Ühinenud Rahvaste Haridus-, Teadus- ja Kultuuriorganisatsiooni peadirektor.

2. Depositaar, kelle juurde akt või teade on deponeeritud, teeb konventsiooni osalisriikidele ning muudele Euroopa Nõukogu ja/või UNESCO Euroopa regiooni riikidele teatavaks iga

a) allakirjutamise;

b) ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemisdokumendi deponeerimise;

c) käesoleva konventsiooni jõustumise kuupäeva artikli XI.2 ja artikli XI.3 lõige 4 järgi;

d) reservatsiooni artikli XI.7 sätete järgi ja selle tagasivõtmise artikli XI.7 järgi;

e) käesoleva konventsiooni denonsseerimise artikli XI.6 järgi;

f) avalduse artiklite II.1 või II.2 järgi;

g) avalduse artikli IV.5 järgi;

h) ühinemistaotluse artikli XI.3 järgi;

i) ettepaneku artikli XI.8 järgi;

j) muu käesoleva konventsiooniga seotud akti või teate.

3. Depositaar informeerib laekunud või edastatud teadetest viivitamata teist depositaari. Selle kinnituseks on täievolilised isikud konventsioonile alla kirjutanud.

Koostatud Lissabonis 11. aprillil 1997 inglise, prantsuse, vene ja hispaania keeles. Neli teksti on võrdselt autentsed, kahes eksemplaris, millest üks deponeeritakse Euroopa Nõukogu arhiivi ja teine Ühinenud Rahvaste Haridus-, Teadus- ja Kultuuriorganisatsiooni arhiivi. Tõestatud koopiad saadetakse artiklis XI.1 nimetatud riikidele, Pühale Toolile, Euroopa Ühendusele ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni sekretariaadile.